

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

SANDUL Radu XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.09.2015– 20.07.2018;

Instanța de apel: 16.08.2018 – 27.01.2021;

Instanța de recurs: 26.03.2021 – 19.05.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central, din 20 iulie 2018, Sandul Radu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicată lui Sandul Radu s-a suspendat condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Măsura preventivă aplicată în privința inculpatului, arestul preventiv, a fost schimbat în obligarea de a nu părăsi localitate până la intrarea în vigoare a sentinței.

S-a încasat de la Sandul Radu în beneficiul lui Baidauz Natalia din XXXXX suma de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la Sandul Radu în beneficiul lui Surlari Violeta suma de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Corpurile delictive: motocicletă de model ”Viper” care se afla la păstrare la partea vătămată, la intrarea în vigoare a sentinței s-a transmis proprietarului, iar automobilul de modelul ”VW Golf” cu XXXXX s-a restituit la intrarea în vigoare a sentinței, proprietarului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Sandul Radu la 07.08.2011, aproximativ la orele 00:12, conducând automobilul de model "Volkswagen-Golf", cu XXXXX pe un drum secundar spre un drum cu prioritate din XXXXX, ignorând prevederile p.10.1(b), adică să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; p.45.1 (a), (b), (d) - starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră; p.45.2 - în cazul în care limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului: p.56.3 - în cazul virării la dreapta sau la stânga, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea bicicliștilor și conducătorilor de ciclomotoare care traversează acest carosabil, al Regulamentului Circulației Rutiere a R. Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, nu s-a isprăvit cu conducerea vehiculului, a ieșit de pe drum secundar, făcând ocolire spre dreapta pe traseul principal, ieșind cu o parte a automobilului pe contrasens, a săvârșit tamponarea cu ciclomotorul model "Viper,, fără n/î, la volanul căreia se afla Prodan Anatol, iar în calitate de pasageri Surlari Violeta și Baidauz Natalia, toți trei locuitori ai XXXXX.

În rezultatul producerii accidentului rutier lui Prodan Anatol i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viața și sănătatea persoanei sub formă de fractură deschisă a ambelor oase a gambei stângi și plăgi contuze în regiunea fracturii, lui Surlari Violeta i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății pe un termen de scurtă durată și lui Baidauz Natalia i-a fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății pe un timp de scurtă durată.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de avocatul Cimpoi Ruslan în interesele inculpatului, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Drochia.

3.1 Procurorul a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Sandul Radu să fie recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de 3 ani închisoare reală și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis și încasarea de la acesta în folosul lui Baidauz Natalia a sumei de 30.000 lei și lui Surlari Violeta de 30.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar corpurile delictive să fie lăsate în posesia proprietarilor.

În apel procurorul a invocat că, instanța de fond neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal ne luând în considerație faptul că, pe parcursul examinării cauzei inculpatul s-a eschivat de la prezența în instanța de judecată, prin ce a împiedicat buna desfășurare a examinării cauzei și a tergiversat examinarea ei la timp, cu toate că avea cunoștință de cauza dată. A manifestat o atitudine indiferentă pe parcursul urmăririi penale și examinării cauzei în judecată față de pretențiile părților vătămate care au suferit prejudicii materiale și morale în rezultatul comiterii infracțiunii, ceea ce indică

că n-a exprimat careva regrete și n-a avut responsabilitate față de consecințele faptei comise.

Aplicarea art. 90 Cod penal nu este suficientă pentru corectarea și educarea inculpatului, nu va atinge nici scopul prevenirii comiterii de noi infracțiuni, nu va fi restabilită echitatea socială și alte scopuri ale pedepsei penale nu vor fi atinse.

3.2 Avocatul Cimpoi Ruslan în interesele inculpatului a depus cerere de apel și a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Sandul Radu din motiv că acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii.

În motivarea apelului avocatul a invocat că, instanța de fond a pornit de la o situație de fapt greșită cu privire la circumstanțele accidentului rutier și în consecință a formulat concluzii fundamentale greșite atât asupra situației de fapt cât și asupra persoanei care se face vinovată de provocarea accidentului rutier.

Prima eroare a fost constatarea greșită a benzii unde a avut loc tamponarea dintre autovehicule, fapt ce a avut importanță atât pentru calificarea faptei cât și a vinovăției. Instanța de fond a constatat în mod eronat, că automobilul lui Sandul Radu a ieșit pe contrasens, dar din materialele cauzei rezultă că ciclomotorul condus de Prodan Anatol a ieșit pe contrasens și a tamponat automobilul condus de Sandul Radu care se deplasa regulamentar pe banda din dreapta. Apărarea a menționat, că în acele condiții acțiunile lui Sandul Radu nu întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal din motiv că lipsește latura obiectivă, și anume, acțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației.

A doua eroare constituie aprecierea greșită a vinovăției lui Sandul Radu, or, în acțiunile acestuia lipsește imprudena din cadrul laturii subiective, deoarece acesta n-a prevăzut și nici nu trebuia să prevadă că ciclomotorul condus de Prodan Anatol v-a ieși pe contrasens și-l v-a tampona. Apărătorul a invocat că anume șoferul ciclomotorului ”Viper” Prodan Anatolie se face vinovat de comiterea accidentului rutier și de consecințele acestuia.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, apelurile procurorului și a avocatului Cimpoi Ruslan în interesele inculpatului au fost respinse ca nefondate cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere a pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate. De asemenea just a fost soluționată chestiunea privind corpurile delictive și acțiunea civilă în partea pagubei morale.

Deși inculpatul nu a recunoscut vina în accidentul rutier și nu s-a prezentat în ședința de judecată a instanței de fond pentru a da declarații, vinovăția acestuia a fost confirmată prin probele administrate de organul de urmărire penală, cercetate în

instanța de fond.

Instanța de fond și-a motivat soluția prin declarațiile părților vătămate Violeta Surlari, Baidauz Natalia, Anatolie Prodan, comunicarea telefonică de la salvare către IP Drochia, procesul-verbal de cercetare la fața locului nr.1 din 07.08.2011 și schița accidentului rutier, ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 07.08.2011, procesul-verbal de reținere și aducere a vehiculului la parcare specială din 07.08.2011, ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 07.08.2011, procesul-verbal de cercetare la fața locului nr. 2 din 28.06.2012, schița accidentului rutier și planșa fotografică, raportul de examinare medico-legală nr. 92D din 12.08.2011, raportul de examinare medico-legală nr. 91D din 12.08.2011, raportul de examinare medico-legală nr.90D din 12.08.2011, raportul de expertiză medico-legală nr.38D din 15.02.2012, procesele-verbale de examinare a obiectului din 28.06.2012 și planșele fotografice, ordonanțele de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 28.06.2012, pe care le-a cercetat în ședința de judecată și le-a descris în sentință. Prin comunicările de la salvare și spital din 07.08.2011 s-a confirmat faptul că în centrul XXXXX a avut loc un accident rutier cu traumarea persoanelor Violeta Surlari, Baidauz Natalia, Anatolie Prodan. (Vol. I f.d.53,53)

Argumentele inculpatului denotă atitudinea acestuia față de situația creată, și de fapt sunt în contradicție cu probele cercetate. Ultimul n-a conștientizat caracterul ilegal al acțiunilor sale, consecințele infracțiunii, n-a exprimat regrete, nu a recunoscut vina și nu s-a căit, precum și nu a luat atitudinile necesare față de faptă.

În contextul prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate, instanța de apel a considerat că în privința lui Sandul Radu corect a fost aplicată pedeapsa de 3 ani de închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani și stabilirea unui termen de probă de 3 ani în baza art. 90 Cod penal.

În sarcina inculpatului au fost reținute: comiterea unei infracțiuni grave, lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, caracteristica pozitivă de la locul de trai, lipsa evidenței la medicul narcolog și psihiatru, prezența daunelor nerecuperate, prezența familiei și copilului minor la întreținere. De asemenea, instanța a remarcat, că de la comiterea infracțiunii a trecut mai mult de 9 ani, ceea ce micșorează pericolul social și indică la corectitudinea pedepsei care a fost aplicată de către instanța de fond.

Procurorul în apelul său a solicitat încasarea din contul inculpatului în folosul părților vătămate a pagubei morale în sumă de câte 30.000 lei, dar fără a indica în partea descriptivă motivele acesteia. Din materialele cauzei s-a constatat că părțile vătămate n-au atacat sentința din 20.07.2018, fapt ce indică că au fost de acord cu conținutul ei, inclusiv cu cuantumul pagubei morale încasate.

Cu privire la apelul avocatului în care s-a indicat că inculpatul a executat regulamentar manevra de virare la dreapta de pe drumul secundar, dar probele stabilite prin cercetarea la fața locului, audierile martorilor și expertizele judiciare au indicat contrariul. S-a stabilit cert, că inculpatul înaintea efectuării manevrei de virare la dreapta de pe drumul secundar pe drumul principal, nu s-a asigurat că manevra va fi în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic. Ca rezultat, părților vătămate le-au fost cauzate vătămări corporale, lui Prodan Anatolie vătămări grave, iar lui Sulari Violeta și Baidauz Natalia vătămări ușoare.

Instanța de apel a considerat că atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond corect au constatat locul ciocnirii automobilului cu ciclomotorul pe contrasensul deplasării automobilului. Chiar și în ipoteza apărării că Sandul Radu se deplasa pe partea dreaptă a direcției sale de deplasare, acesta la intrarea pe drum principal de pe drum secundar, înaintea schimbării direcției de mers, era obligat să cedeze trecerea și să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, ceea ce el nu a făcut.

Nu s-a admis argumentul apărării că Sandul Radu n-a prevăzut, nu trebuia și nu putea să prevadă deplasarea ciclomotorului, deoarece Regulamentul circulației rutiere l-a obligat pe Sandul Radu să execute manevra de virare la dreapta de pe drum secundar pe drum principal în siguranță, cu asigurarea cedării trecerii celor care se deplasează pe drumul principal.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Cimpoi Ruslan în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat pe motiv că acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii pentru care a fost condamnat.

În motivare recurentul a indicat că:

- instanța de apel nu a dat un răspuns cert și univoc la întrebarea cine a ieșit pe contrasens, or nu poți stabili adevărul vis-a-vis de cine se face vinovat în rezultatul unui accident rutier pe baza depozițiilor contradictorii ale martorilor, părților vătămate și ale inculpatului;

- nu a clarificat în ce constă eroarea din schița întocmită la 07.08.2011 și modul cum a fost fraudată schița accidentului rutier de către Sandul Radu, în condițiile în care schița accidentului rutier nu a fost întocmită din spusele lui Sandul Radu după cum eronat susține instanța de apel, ci a fost efectuată de către un specialist angajat al MAI, în prezența unui martor asistent, Doschinescu Eugeniu;

- instanța de apel ca și prima instanță incorect au stabilit locul ciocnirii autovehiculelor și au concluzionat absolut eronat că Sandul Radu a ieșit pe contrasens, când în realitate pe contrasens a ieșit Alexandru Prodan care s-a tamponat în autovehiculul condus regulamentar de către Sandul Radu;

- s-a constatat greșit vinovăția inculpatului, din motiv că în acțiunile sale lipsește imprudența din cadrul laturii subiective;

- reieșind din situația de fapt reală și obiectiv constatată prin mijloacele de probă materiale în cumul cu raportul de expertiză judiciară nr. 658-658 din 27.03.2020, anume Prodan Anatol se face vinovat de comiterea accidentului rutier și de consecințele acestuia, astfel încât, leziunile corporale grave provocate lui Prodan Anatol și leziunile corporale ușoare provocate lui Baidauz Natalia și Sulari Violeta sunt imputabile exclusiv lui Prodan Anatol;

- acțiunile lui Sandul Radu, adică manevra de virare la dreapta și deplasarea în mod exclusiv pe banda din dreapta au fost efectuate regulamentar în conformitate cu Regulamentul circulației rutiere.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal reține că recurentul, nefiind de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia instanței de apel, ca temei pentru recurs invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 8, 12 Cod de procedură penală. În conținutul textului nu este specificat, în raport cu împrejurările relevate în descriptivul hotărârii atacate, asupra căror motive concrete invocate în apelul apărării nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor și erorile de drept care ar indica că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, or acesta este expus neclar.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că, raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se bazează pe aceea că, Colegiul consideră inacceptabil faptul că apărătorul inculpatului, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probatoriului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul pentru care aceasta a fost creată.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul o consideră neîntemeiată, or instanțele de judecată, judecând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al

pertinenței, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Sandul Radu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, concluzie pe care instanța de recurs o însușește.

Totodată, se statuează că, critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. Competența instanței de recurs ordinar trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă apreciere a probelor.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Mai mult, activitatea instanțelor de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal. Simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită apărătorul.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

În cererea de recurs, avocatul invocă în mod repetat argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există

circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel. Invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care cu desăvârșire lipsesc aici și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *SANDUL Radu XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iunie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO